

LEURS, Constant, hoogleraar, ingenieur-architect, kunsthistoricus en stichter van de Vlaamse Toeristenbond (VTB) (Turnhout 17 november 1893 - Antwerpen 19 maart 1973).

Volgde de gymnasiale richting aan het Sint-Romboutscollege te Mechelen en aan het Sint-Jan Berchmanscollege te Antwerpen. Studeerde te Leuven, met onderbreking tijdens de Eerste Wereldoorlog, toen hij in Nederland verbleef. Te Leuven behaalde hij het diploma van ingenieur-architect (1920) en het doctoraat in de oudheidkunde en kunstgeschiedenis (1922). Hoogleraar in de kunstgeschiedenis en oudheidkunde te Gent (1925), tot zijn emeritaat in 1950.

Stan Leurs was in zijn studententijd lid van het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond (AKVS) en een gevierd spreker op gouddagen. Te Leuven propageerde hij al in 1914 de idee van een Vlaamse toeristenvereniging. In 1921 nam hij de nodige initiatieven die het jaar daarop leidden tot de stichting van de VTB, waarvan hij achtereenvolgens bestuurslid (1922), algemeen secretaris (1926) en voorzitter (1928) was en sedert 1948 erevoorzitter. Tussen de twee wereldoorlogen was Stan Leurs betrokken bij nagenoeg alle acties van de Vlaamse cultuurverenigingen.

Bovendien leidde of schreef Leurs diverse werken over Vlaamse gewesten en Vlaamse kunst, waarin hij toeristische, archeologische en kunsthistorische aspecten tot een gelukkig geheel wist te verwerken. Stan Leurs, die ook als architect en restaurateur actief was, stichtte in 1938, samen met Huib Hoste, de Vlaamse Architecten-vereniging. In hetzelfde jaar werd hij benoemd tot werkend lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten, klasse der Schone Kunsten.

Na de Tweede Wereldoorlog ondervond hij moeilijkheden van de repressie. In 1945 werd hij ontslagen als hoogleraar, maar in 1950 werd hem het emeritaat verleend. Sedert hij in 1946 getroffen werd door een beroerte, trad hij niet meer op in het openbaar.

LITERATUUR: *Wie is dat in Vlaanderen* (1953); - *Rijksuniversiteit te Gent. Liber Memorialis 1913-1919*, I (onder de hoofdredactie van T. Luykx, 1960); - J. van Overstraeten, *Handboek voor Toerisme en Automobilisme* (1963); - P.J.A.N. [= P.J.A. Nuyens], *Stan Leurs wordt vijfenzeventig*, in *Gazet van Antwerpen* (15 november 1968); - K.C.P. [= K.C. Peeters], *Professor Stan Leurs vijfenzeventig*, in *De Nieuwe Gids* (16 november 1968); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, I-III (1969).

ERIK VANDEWALLE